

Tähän esitteeseen on listattu tahoja, joilta voi hakea sosiaali- ja terveyspalveluja, toimeentuloa sekä taloudellista tukea. Lista on koottu sairastavan tarpeita ajatellen. Se kertoo, millaisia tukimuotoja on tarjolla ja ketkä niitä tarjoavat. Kysy heiltä rohkeasti lisätietoja.

Suunnistuskartta löytyy myös Reumaliiton verkkosivuilta osoitteesta **reumaliitto.fi/suunnistuskartta**. Sieltä löytyvät myös suunnistuskartan ruotsinkielinen sekä lapsiperheille ja nuorille suunnattu versio. Verkkoversiosta löytyvät myös linkit tuen tarjoajien omille sivuille.

Valtionhallinto

KELA

Eläke

- Kansaneläke
  - Työkyvyttömyyseläke
  - Vanhuuseläke
- Perhe-eläkkeet (ks. myös työeläkelaitokset ja tapaturma-, liikenne tai ryhmähenkivakuutus)
- Takuueläke

Tuet

- Eläkkeensaajan asumistuki
- Eläkettä saavan hoitotuki

Työeläkelaitokset ja **Eläketurvakeskus** vastaavat seuraavista eläkkeistä:

- Osittainen varhennettu vanhuuseläke
- Osatyökyvyttömyyseläke/osakuntoutustuki
- Työeläkkeet

Korvaukset

- Korvaus yksityisen terveydenhuollon ja hammaslääkärin käyntikuluista
- Korvaus yksityislääkärinlausunnosta
- Lääkekorvaus, lääkekatto
- Matka- ja yöpymiskorvaus, matkakatto
- Vuorottelukorvaus vuorotteluvapaaseen (ks. myös työttömyyskassasi)

→ Eurooppalainen sairaanhoitokortti haetaan Kelasta.

Kuntoutus

- Apuvälineet
- Ammatillinen kuntoutus (ks. myös työeläkelaitoksesi)
- Kuntoutuspsykoterapia
- Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit
- Moniammatillinen yksilökuntoutus
- Nuoren ammatillinen kuntoutus
- Vaativa lääkinnällinen kuntoutus

Taloudellinen tuki kuntoutukseen

- Elinkeinotuki
- Kuntoutusavustus
- Kuntoutustuki (ks. myös työeläkelaitoksesi)
- Kuntoutus- ja osakuntoutusraha, myös osallistuvalla omaisella
- Matkakorvaus
- Nuoren kuntoutusraha
- Ylläpitokorvaus

→ Kuntoutuksesta voit tiedustella myös kunnasta, vakuutus- ja työeläkelaitoksesta, TE-palveluista, työterveyshuollosta tai eri järjestöiltä.

Toimeentulo

- Sairaus- ja osasairauspäiväraha
- Toimeentulotuki
- Vammaistuki
- Yleinen asumistuki

→ Kelasta voi hakea toimeentulotukea mm. lääkkeisiin, terveydenhuollon kustannuksiin, lapsen harrastuksiin tai yleisesti toimeentuloon.

Työttömyyteen liittyviä

- Eläketuki
- Kulukorvaus
- Liikkuvuusavustus
- Työmarkkinatuki
- Työttömän ansiopäiväraha (Työttömyyskassa)
- Työttömän peruspäiväraha

Lapsiperheeseen liittyviä

- Alle 16-vuotiaan vammaistuki
- Elatustuki
- Erytishoitoraha sairaan lapsen vanhemmalle
- Joustava ja osittainen hoitoraha
- Kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuki
- Kuntoutus lapselle ja nuorelle
- Lapsilisä ja yksinhuoltajakorotus
- Lapsikorotus työmarkkinatuki, peruspäiväraha, eläkkeensaaja
- Muut tilanteet: adoptio, ero ym.

- Sotilasavustus
- Vanhempainpäivärahat
- Äiti sairastuu
- Äitiysavustus

Opiskeluun liittyviä

- Ateriatuki
- Aikuiskoulutustuki (Työllisyysrahasto)
- Koulumatkatuki
- Opintolainan valtioneuvoston takaus, hyvitys, vähennys, korkoavustus
- Opintotuki
  - opintoraha
  - huoltajakorotus
  - oppimateriaalilisä
  - asumislisä
  - opintotuki ulkomaille
- Opiskelijan sairauspäiväraha
- Yleinen asumistuki

TE-PALVELUT, JULKISET TYÖ- JA ELINKEINOPALVELUT

- Ammatillinen työvoimakoulutus
- Ammatinvalinta ja koulutus
- Itsensä työllistäminen
- Nuorisotakuu
- Ohjaamo nuorille
- Opiskelu työttömyysetuudella
- Oppisopimuskoulutus
- Palkkatuki
- Todistus osatyökykyiselle työnhakijalle
- Tukea työuran ja koulutuksen ratkaisuihin
- Työhönvalmentajan tuki
- Työ- ja koulutuskokeilu
- Työkykykoordinaattori
- Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu
- Työnhakuvalmennus
- Työolosuhteiden järjestelytuki
- Uravalmennus
- Yrittäjäkoulutus

→ Pyydä työterveydenhuollosta apua, mikäli sairaus vaikuttaa työkykyysi.

→ Hyvinvointialueen terveydenhuolto vastaa työelämän ulkopuolella olevien terveydenhuollosta.

→ Tukea töihin liittyen voit saada myös työpaikallasi työsuojeluvaltuutetulta tai luottamusmieheltä.

→ TE-toimistosta tai ammattiliitostasi voit myös löytää apua.

→ **Tietyoelamaan.fi** tarjoaa tukea osatyökykyisille.

→ Työkykykoordinaattori auttaa pitkäaikaissairaita työhön liittyen. Heitä toimii mm. työpaikoilla, TE-toimistoissa ja työterveyshuollon palveluksessa.

→ Ammatillista kuntoutusta järjestävät Kela, työeläkelaitokset, tapaturma- ja liikennevakuutuslaitokset ja ammatilliset oppilaitokset.

TRAFICOM,

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVIRASTO

- Liikkumisesteisen pysäköintitunnus
- Vapautus ajoneuvoverosta vammaisuuden perusteella

VEROHALLINTO

- Autoveron palauttaminen vamman perusteella
- Invalidivähennys
- Kotitalousvähennys
- Veronmaksukyvyyn alentumisvähennys

Hyvinvointialueen palvelut

(1.1.2023 alkaen hyvinvointialue tai Helsinki)

SOSIAALIPALVELUT

- Asiakasmaksujen alentaminen
- Asuminen
  - asunnon muutostyöt
  - laitos- ja perhehoito
  - tuki- ja palveluasuminen
- läkkäiden palvelut
- Kotihoito ja tukipalvelut
- Kuntouttava työtoiminta
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
- Liikkumista tukevat palvelut
- Omaishoidon tuki
- Palvelutarpeen arviointi ja palvelusuunnitelma
- Päihdepalvelut
- Sosiaalinen kuntoutus
- Sosiaalinen luototus

- Sosiaalipäivystys
- Sosiaalityö
- Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki
- Vammaispalvelut ja tukitoimet

→ Hyvinvointialueen sosiaalityöntekijä ja -ohjaaja auttavat sinua tukien ja palvelujen hakemisessa.

→ Sosiaaliasiamies neuvoo hyvinvointialueen sosiaalihuollon asiakkaita ja toimii oikeuksien edistämiseksi.

→ Vammais- ja vanhusneuvostot sekä nuorisovaltuustot tuovat esille kohderyhmänsä tarpeita kunnalliseen sekä hyvinvointialueiden päätöksentekoon.

TERVEYSPALVELUT

- Apuvälineet
- Asiakasmaksujen alentaminen
- Ensihoito (sairaanhoitopiirit)
- Hoito- ja kuntoutussuunnitelma
- Kotisairaanhoito ja -sairaalahoito
- Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
- Kuntouttava työtoiminta
- Lääkinnällinen kuntoutus
- Mielenterveyspalvelut
- Neuvolat
- Potilasturvallisuus
- Päivystys
- Rokotukset ja seulonnat
- Sairaalat ja erikoissairaanhoito
- Sosiaalityö ja kuntoutusohjaus sairaalassa
- Suun terveydenhuolto
- Terveystieteiden maksukatto
- Terveystieteiden keskus, perusterveydenhuolto
- Terveystieteiden neuvonta ja terveystarkastukset
- Työterveyshuolto
- Työttömien terveyspalvelut

mesta. Voit vaihtaa sosiaali- ja terveyskeskusta enintään kerran vuodessa.

→ Keskustele lääkärisi kanssa, mikäli sinulla on toiveita erikoissairaanhoidon hoitopaikasta. Se valitaan yhdessä lähetteen antavan lääkärin tai hammaslääkärin kanssa.

→ Sinulla on hoitopaikan käytäntöjen mahdollistamissa rajoissa oikeus valita myös hoitava lääkärisi tai muu terveydenhuollon ammattilainen.

→ Jos olet tyytymätön saamaasi hoitoon, selvitä ensisijaisesti asiaa hoidonantajan kanssa. Tarvittaessa voit tehdä muistutuksen tai kantelun.

→ Potilasvahingosta voi hakea korvausta Potilasvakuutuskeskuksesta.

→ Voit olla yhteydessä potilasasiamieheen, mikäli olet tyytymätön terveydenhuollossa saamaasi hoitoon tai kohteluun ja tarvitset siinä apua. Potilasasiamies neuvoo ja antaa tietoa potilaan asemasta ja oikeuksista. Jokaisella terveydenhuollon toimintayksiköllä on nimetty potilasasiamies.

→ Voit valita perusterveydenhuollon hoitopaikkasi (sosiaali- ja terveyskeskuksen) mistä tahansa Suo-

Muita tahoja

ARA:n avustus kodin korjaamiseen

Avustaa vammaisia ja yli 65-vuotiaita kodin korjauksissa, p. 029 525 0800

Kansalaisneuvonta

Ohjaa oikean julkisen palvelun luo p. 0295 000.

Potilasvakuutuskeskus

Korvaa terveydenhoidossa aiheutuneita henkilövahinkoja, p. 040 4504 590.

Seurakunnat

Auttavat esimerkiksi diakoniatyön ja taloudellisen avustamisen muodossa. Lisätietoa seurakunnastasi.

Sosiaaliturvaopas

Kattavasti tietoa sosiaaliturvasta, www.sosiaaliturvaopas.fi.

Suomen keskinäinen lääkevahinkovakuutusyhtiö

Korvaa lääkkeitä aiheutuneita haittavaikutuksia, p. 0400 420 220.

Takuu-Säätiö

Apua ja neuvontaa velkaantumiseen, p. 09 6126 340.

Talous- ja velkaneuvonta

Oikeusaputoimistot tarjoavat maksutonta neuvontaa talous- ja velka-asioissa. Lisätietoja esim. Kansalaisneuvonnasta p. 0295 000.

Tuetut lomät

Lomajärjestöt järjestävät tuettuja lomia, jotka myönnetään taloudellisin, sosiaalisin ja terveydellisin perustein. Lisätietoa Lomajärjestöjen yhteistyöryhmä LYR.

Tukilinja

Apurahoja pitkäaikaissairaille ja vammaisille lapsille ja nuorille, p. 09-4155 1508.

Valtakunnallinen oikeusapuneuvonta

Valtion oikeusaputoimistot antavat asianajopalveluja oikeusapuun oikeutetuille. Lisätietoa esim. Kansalaisneuvonnasta.

Yhteystietoja kansalaiselle

www.suomi.fi kokoaa julkiset palvelut.

→ Kysy kuulutko alennusryhmään sairausloman vuoksi. Esimerkiksi monet ammattiliitot alentavat maksuaan näissä tilanteissa.

Reumaliiton tuki sinulle

Ohjaamme eteenpäin sosiaaliturvaan liittyvissä kysymyksissä sähköpostitse palveluneuvonta@reumaliitto.fi sekä puhelimitse p. 044 7680 448.

Myönnämme avustuksia Hugo Eklundin, Pirkko Handolin ja Enni Viian rahastoista. Lisätietoa nettisivuilta www.reumaliitto.fi /tukea-ja-palveluita sekä p. 050 548 6421.

Järjestämme arkea tukevia kursseja ja lomatoimintaa.

Lisätietoa Reumaliiton nettisivuilta ja vaihteesta.

Reumaliiton vaihde auttaa ma-to klo 9-13 p. (09) 476 155 ja info@reumaliitto.fi.

Reumaliiton jäsenyhdistykset tarjoavat tietoa ja vertaistukea alueellasi.

Liity jäseneksi!

Reumaliitto
www.reumaliitto.fi